

ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2021/1208 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 19ης Ιουλίου 2021

που τροποποιεί την απόφαση 2003/76/ΕΚ για τον καθορισμό των αναγκαίων μέτρων για την εφαρμογή του πρωτοκόλλου που προσαρτάται στη Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, όσον αφορά τις δημοσιονομικές συνέπειες της λήξης της συνθήκης για την ίδρυση της ΕΚΑΧ και σχετικά με το Ταμείο Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη το πρωτόκολλο αριθ. 37 σχετικά με τις δημοσιονομικές συνέπειες της λήξης της συνθήκης ΕΚΑΧ και σχετικά με το Ταμείο Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα, που προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 2 πρώτο εδάφιο,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ⁽¹⁾,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα έληξε στις 23 Ιουλίου 2002 σύμφωνα με το άρθρο 97 της εν λόγω Συνθήκης. Όλα τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα (ΕΚΑΧ) περιήλθαν στην Ένωση στις 24 Ιουλίου 2002.
- (2) Σύμφωνα με το πρωτόκολλο αριθ. 37, η καθαρή αξία των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, όπως εμφανίζονται στον ισολογισμό της ΕΚΑΧ της 23ης Ιουλίου 2002, θεωρείται ως περιουσιακό στοιχείο που προορίζεται για την έρευνα στους τομείς που είναι σχετικοί με τη βιομηχανία άνθρακα και χάλυβα, αναφέρεται δε ως «ΕΚΑΧ υπό εκκαθάριση» και, μετά την ολοκλήρωση της εκκαθάρισης, ως «πόροι του Ταμείου Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα».
- (3) Το πρωτόκολλο αριθ. 37 προβλέπει επίσης ότι τα έσοδα από το εν λόγω περιουσιακό στοιχείο, τα οποία αποκαλούνται «Ταμείο Έρευνας για τον Άνθρακα και το Χάλυβα» (ΤΕΑΧ), πρέπει να διατίθενται αποκλειστικά για την έρευνα, στους τομείς που είναι σχετικοί με τη βιομηχανία άνθρακα και χάλυβα, εκτός του προγράμματος-πλαίσιου έρευνας, σύμφωνα με τις διατάξεις του πρωτοκόλλου αριθ. 37 και των πράξεων που εκδίδονται βάσει αυτού.
- (4) Την 1η Φεβρουαρίου 2003, το Συμβούλιο εξέδωσε την απόφαση 2003/76/ΕΚ ⁽²⁾ που καθορίζει τους κανόνες για την εφαρμογή του πρωτοκόλλου αριθ. 37.
- (5) Δεδομένου του περιβάλλοντος χαμηλών επιτοκίων, τα έσοδα που διατίθενται για τη χρηματοδότηση ερευνητικών έργων στους τομείς άνθρακα και χάλυβα μειώνονται με ταχύ ρυθμό. Αυτό συνεπάγεται συνθήκες υπό τις οποίες ενδέχεται να μην υπάρξει ο ελάχιστος διαθέσιμος προϋπολογισμός που απαιτείται για την οργάνωση ετήσιας πρόσκλησης υποβολής προτάσεων για το ερευνητικό πρόγραμμα του ΤΕΑΧ («πρόγραμμα»). Ο ελάχιστος απαραίτητος προϋπολογισμός για την οργάνωση πρόσκλησης υποβολής προτάσεων είναι αναγκαίος προκειμένου το πρόγραμμα να παρέχει ουσιαστική στήριξη για αξιόλογα συνεργατικά ερευνητικά έργα, που διαθέτουν το κρίσιμο μέγεθος και ενωσιακή προστιθέμενη αξία για τη βελτίωση της βιωσιμότητας, της υγείας, της ασφάλειας και των συνθηκών εργασίας και για τη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων σε τομείς σχετικούς με τη βιομηχανία άνθρακα και χάλυβα.

⁽¹⁾ Έγκριση της 7ης Ιουλίου 2021 (δεν έχει ακόμη δημοσιευτεί στην Επίσημη Εφημερίδα).

⁽²⁾ Απόφαση 2003/76/ΕΚ του Συμβουλίου, της 1ης Φεβρουαρίου 2003, για τον καθορισμό των αναγκαίων μέτρων για την εφαρμογή του πρωτοκόλλου που προσαρτάται στη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, όσον αφορά τις δημοσιονομικές συνέπειες της λήξης της συνθήκης για την ίδρυση της ΕΚΑΧ και σχετικά με το Ταμείο Έρευνας για τον Άνθρακα και το Χάλυβα (ΕΕ L 29 της 5.2.2003, σ. 22).

- (6) Στην ανακοίνωσή της προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών για την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, η Επιτροπή δεσμεύθηκε να υποστηρίξει ρηξικέλευθες τεχνολογίες για καθαρό χάλυβα, ώστε να αναπτυχθεί μια διαδικασία παραγωγής χάλυβα με σχεδόν μηδενικές ανθρακούχες εκπομπές έως το 2030. Για να καταστεί εφικτό αυτό, η Επιτροπή δεσμεύθηκε να διερευνήσει κατά πόσον μπορεί να αξιοποιηθεί μέρος της χρηματοδότησης στο πλαίσιο της ΕΚΑΧ υπό εκκαθάριση.
- (7) Στην ανακοίνωσή της προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών για το Επενδυτικό σχέδιο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, η Επιτροπή θεωρεί ότι, προκειμένου να επιτευχθούν οι ενωσιακοί στόχοι, η αναθεώρηση των νομικών βάσεων του TEAX κρίθηκε απαραίτητη, ώστε να επιτραπεί η χρήση των περιουσιακών στοιχείων της ΕΚΑΧ υπό εκκαθάριση και, με την ολοκλήρωση της εκκαθάρισης, των πόρων του TEAX.
- (8) Η πώληση μεριδίου των περιουσιακών στοιχείων της ΕΚΑΧ υπό εκκαθάριση και, με την ολοκλήρωση της εκκαθάρισης, των πόρων του TEAX για τη χρηματοδότηση ερευνητικών έργων στους τομείς του άνθρακα και του χάλυβα θα πρέπει να επιτρέπεται υπό την προϋπόθεση ότι διατηρούνται αποθεματικά ως εγγύηση των περιορισμένων εναπομεινουσών υποχρεώσεων που προκύπτουν από τυχόν απρόβλεπτες υποχρεώσεις, και υπό την προϋπόθεση ότι εύλογο μερίδιο των περιουσιακών στοιχείων, που δεν απαιτείται πλέον για την εγγύηση των εν λόγω υποχρεώσεων, επενδύεται για την παραγωγή εσόδων.
- (9) Η πώληση μεριδίου των περιουσιακών στοιχείων της ΕΚΑΧ υπό εκκαθάριση και, με την ολοκλήρωση της εκκαθάρισης, των πόρων του TEAX ενδέχεται να είναι απαραίτητη για την παροχή ετήσιας επιχορήγησης ύψους 111 εκατ. EUR στο TEAX έως το 2027. Η εν λόγω επιχορήγηση θα χρησιμοποιηθεί ως εξής: ποσό ύψους 40 εκατ. EUR ετησίως θα διατίθεται στη χρηματοδότηση συνεργατικής έρευνας στους τομείς του άνθρακα και του χάλυβα και τα υπόλοιπα 71 εκατ. EUR θα χρηματοδοτούν ρηξικέλευθες τεχνολογίες για την ανάπτυξη μιας διαδικασίας παραγωγής χάλυβα με σχεδόν μηδενικές ανθρακούχες εκπομπές και ερευνητικά έργα για τη διαχείριση της δίκαιης μετάβασης πρώην ενεργών ανθρακωρυχείων ή ανθρακωρυχείων σε διαδικασία παύσης λειτουργίας, καθώς και σχετικές υποδομές σύμφωνα με τον Μηχανισμό Δίκαιης Μετάβασης και σε συμμόρφωση με το άρθρο 4 παράγραφος 2 της απόφασης 2003/76/ΕΚ. Η δυνατότητα πώλησης μεριδίου των περιουσιακών στοιχείων της ΕΚΑΧ υπό εκκαθάριση και, με την ολοκλήρωση της εκκαθάρισης, των πόρων του TEAX περιορίζεται στη χρηματοδότηση των ετήσιων επιχορηγήσεων για τα οικονομικά έτη 2021-2027.
- (10) Ως εκ τούτου, το TEAX θα πρέπει να χρηματοδοτείται όχι μόνο από τα καθαρά έσοδα από επενδύσεις αλλά, εφόσον κριθεί απαραίτητο, και από τα έσοδα που προέρχονται από την πώληση μέρους των περιουσιακών στοιχείων του TEAX, έως το προβλεπόμενο ποσό για την περίοδο 2021-2027.
- (11) Οι διατάξεις που ορίζουν τη διαδικασία έκδοσης δημοσιονομικών κατευθυντήριων γραμμών πολυετούς διάρκειας για τη διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων, και εκείνες που ορίζουν τη διαδικασία για την έκδοση τεχνικών κατευθυντήριων γραμμών πολυετούς διάρκειας για το πρόγραμμα, θα πρέπει να απαλειφθούν, διότι καλύπτονται από το άρθρο 2 παράγραφος 2 του πρωτοκόλλου αριθ. 37 και συνεπώς καθίστανται περιττές.
- (12) Ο μηχανισμός εξομάλυνσης που αναφέρεται στο άρθρο 5 παράγραφος 2 της απόφασης 2003/76/ΕΚ θα πρέπει να καταργηθεί, καθώς συνιστά παρωχημένο εργαλείο.
- (13) Θα πρέπει να προστεθεί νέα παράγραφος στο άρθρο 1 της απόφασης 2003/76/ΕΚ, ώστε να καταστεί δυνατή η διαγραφή αξιώσεων βάσει των αρχών που καθορίζονται στο άρθρο 101 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*) («δημοσιονομικός κανονισμός»).
- (14) Επομένως, η απόφαση 2003/76/ΕΚ θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η απόφαση 2003/76/ΕΚ τροποποιείται ως εξής:

(*) Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουλίου 2018, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1296/2013, (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 1304/2013, (ΕΕ) αριθ. 1309/2013, (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) αριθ. 283/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 (ΕΕ L 193 της 30.7.2018, σ. 1).

1) Στο άρθρο 1, παρεμβάλλεται η ακόλουθη παράγραφος:

«1α. Η Επιτροπή διαγράφει αξιώσεις, ακόμη και προτού εξαντλήσει όλα τα δυνατά ένδικα μέσα, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) εάν το προβλεπόμενο κόστος είσπραξης αναμένεται να υπερβεί το εισπρακτέο ποσό και η παραίτηση δεν αναμένεται να βλάψει την εικόνα της Ένωσης·
- β) εάν η απαίτηση δεν μπορεί να εισπραχθεί λόγω αφερεγγυότητας του οφειλέτη ή άλλων διαδικασιών αφερεγγυότητας·
- γ) εάν η είσπραξη θίγει την αρχή της αναλογικότητας.».

2) Το άρθρο 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 2

1. Η διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων γίνεται από την Επιτροπή με τρόπο που να διατηρείται ετήσια επιχορήγηση ύψους 111 εκατ. EUR για το Ταμείο Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα έως το 2027, με στόχο τη χρηματοδότηση της έρευνας σε τομείς σχετικούς με τη βιομηχανία άνθρακα και χάλυβα, ήτοι 40 εκατ. EUR για τη χρηματοδότηση συνεργατικής έρευνας στους εν λόγω τομείς και 71 εκατ. EUR για τη χρηματοδότηση έρευνας σε ρηξικέλευθες τεχνολογίες για την ανάπτυξη μιας διαδικασίας παραγωγής χάλυβα με σχεδόν μηδενικές ανθρακούχες εκπομπές και ερευνητικών έργων για τη διαχείριση της δίκαιης μετάβασης πρώην ενεργών ανθρακωρυχείων ή ανθρακωρυχείων σε διαδικασία παύσης λειτουργίας, καθώς και σχετικών υποδομών σύμφωνα με τον Μηχανισμό Δίκαιης Μετάβασης και σε συμμόρφωση με το άρθρο 4 παράγραφος 2. Μετά το 2027, η διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων πραγματοποιείται από την Επιτροπή κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζεται μακροπρόθεσμα η αποδοτικότητά τους. Η επένδυση των περιουσιακών στοιχείων πραγματοποιείται με στόχο τη διατήρηση και, κατά το δυνατόν, την αύξηση της αξίας των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων.

2. Η ετήσια επιχορήγηση ύψους 111 εκατ. EUR προέρχεται από τα καθαρά έσοδα των επενδύσεων και, εφόσον τα έσοδα αυτά δεν επαρκούν, από την πώληση μέρους των περιουσιακών στοιχείων της ΕΚΑΧ υπό εκκαθάριση και, με την ολοκλήρωση της εκκαθάρισης, από τους πόρους του Ταμείου Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα.»

3) Το άρθρο 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 3

1. Οι πράξεις εκκαθάρισης που προβλέπονται στο άρθρο 1 και οι επενδύσεις και οι πράξεις διαχείρισης των περιουσιακών στοιχείων που προβλέπονται στο άρθρο 2 αποτελούν σε ετήσια βάση και ξεχωριστά από τις λοιπές δημοσιονομικές πράξεις της Ένωσης, το αντικείμενο λογαριασμού κερδών και ζημιών, ισολογισμού και δημοσιονομικής έκθεσης.

Τα εν λόγω δημοσιονομικά έγγραφα επισυνάπτονται στα δημοσιονομικά έγγραφα που εκδίδει ετησίως η Επιτροπή δυνάμει του άρθρου 318 ΣΛΕΕ και του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*) («δημοσιονομικός κανονισμός»).

2. Οι εξουσίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και του Ελεγκτικού Συνεδρίου σε θέματα ελέγχου και απαλλαγής, όπως καθορίζονται από τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τον δημοσιονομικό κανονισμό, εφαρμόζονται στις πράξεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

(*) Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουλίου 2018, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1296/2013, (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 1304/2013, (ΕΕ) αριθ. 1309/2013, (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) αριθ. 283/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 (ΕΕ L 193 της 30.7.2018, σ. 1).».

4) Το άρθρο 4 τροποποιείται ως εξής:

α) η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Τα καθαρά έσοδα που προέρχονται από τις επενδύσεις που αναφέρονται στο άρθρο 2 και τα έσοδα που προέρχονται από την πώληση μέρους των περιουσιακών στοιχείων συνιστούν έσοδα του γενικού προϋπολογισμού της Ένωσης. Για τα εν λόγω έσοδα ισχύει ιδιαίτερος καταλογισμός και συγκεκριμένα η χρηματοδότηση των ερευνητικών έργων, εκτός του προγράμματος-πλαisiού έρευνας, υπέρ των τομέων που συνδέονται με τη βιομηχανία του άνθρακα και του χάλυβα. Τα έσοδα αυτά συνιστούν το Ταμείο Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα και η διαχείρισή του ανατίθεται στην Επιτροπή.»

β) η παράγραφος 3 απαλείφεται.

- 5) Στο άρθρο 5, η παράγραφος 2 απαλείφεται.
- 6) Το παράρτημα απαλείφεται.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 19 Ιουλίου 2021.

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
J. PODGORŠEK
